

[Tillisch.]

træden i en toldunion; derudover var der noget med nogle landbrugsordninger, som ville være til fordel for det danske landbrug, og så ville der som følgevirkninger være udsigt til gunstigere eksportvilkår for selvfølgelig først og fremmest landbruget, men også for industrien, det ville skabe mulighed for billigere fødevarerpriser, lav rente, en lavere inflationsstigningstakt og bedre valutaforhold og handelsbalanceforhold.

Jeg har her nævnt de positive sider af fællesmarkedet. Om det har været en berettiget eller en uberettiget forventning, er svært at sige, fordi man om indmeldelsen i Fællesskabet kan sige det samme, som man kan sige om medicin, at man ved ikke, hvordan man ville have haft det, hvis man ikke havde taget den pågældende medicin.

Nej, det, der er vores hovedproblem, er den parlamentariske kontrol med politikken i fællesmarkedet. Som bekendt udøves befolkningens kontrol af folketinget, og folketingets kontrol udøves af markedsudvalget. Om parlamenternes mulighed for at føre kontrol med den politik, der føres i fællesmarkedet, har den tidligere tyske præsident for Det europæiske Parlament, Walter Behrendt, ifølge den tv-udsendelse, der var forleden dag, i og for sig erkendt, at det er praktisk taget umuligt for de nationale parlamenter at føre en effektiv kontrol med det, der foregår i Ministerrådet.

Vores mere specielle betænkeligheder, som vi har givet udtryk for eller søgt at give udtryk for i markedsudvalget — jeg håber, der bliver lejlighed til at drøfte dette yderligere først og fremmest ved det møde, vi skal have i morgen — går på, at for det første forekommer det os i og med, at dette markedsudvalg er et udvalg af en helt anden karakter end alle de øvrige faste udvalg i dette ting, urigtigt, at formandskabet indehaves af et medlem af regeringspartiet, da dette udvalg sidder som en kontrollant over for regeringen.

For det andet mener vi, at dagsordenen er for tynd. Man ved ikke på forhånd tilstrækkeligt om, hvad der skal behandles, og stilles i markedsudvalget over for mere eller mindre fait accompli'er. Man har ikke i tilstrækkelig grad efter vores skøn haft mulighed for en saglig og meningsfyldt debat om de pågældende emner i gruppen.

Dernæst har vi nogle kommentarer til den måde, der stemmes på, det skal jeg ganske kort vende tilbage til senere, og endelig mangler vi referater af, hvad der foregår. Jeg ved ikke, hvordan nogen nogen sinde nøjagtigt vil redegøre for, hvad der er foregået i disse markedsudvalgsforhandlinger, hvor det dog drejer sig om store spørgsmål, og hvor der gives bemyndigelser — eller i hvert fald ikke nægtes bemyndigelser, for det er nemlig sagen — til ministrene. Afstemningsproceduren i markedsudvalget er nemlig den, at formanden konstaterer, at der ikke er et flertal imod, og det er selvfølgelig udmærket. En hel del af de ting, som behandles i markedsudvalget, behandles under henvisning til Romtraktatens art. 235, der taler om udfyldning, hvorimod artikel 236, der taler om ændringer, kræver en helt anden procedure. I og med at markedsudvalget åbenbart føler sig kompetent til at vurdere, om det er en udfyldning, eller det er en ændring, mener vi, at der kommer et skævt forhold ind til grundloven, som kræver fem sjettedeles majoritet for egentlige udvidelser og ændringer af Romtraktaten, for egentlige udvidelser og ændringer af de suverænitetsafgivelser, der allerede har fundet sted.

Vi mener også, at der indirekte og ad køkkenvejen — og det fremgår, så vidt jeg kan se, i nogen grad af udenrigsministerens redegørelse i dag — sniger sig områder ind under EF-ægiden og EF-problematikken, som i virkeligheden ikke har nogen egentlig hjemmel i Romtraktaten. Man taler om handlingsprogrammer, men hvis man protesterer og siger, at disse handlingsprogrammer kun har en tvivlsom hjemmel i traktaten, mødes man med den indsigelse, at de i og for sig ikke er bindende. Vi har en fornemmelse af, at de vel nok ikke er juridisk bindende, men at de er faktisk bindende i den forstand, at man senere kan blive stillet over for, at er man gået med til de principielle, så må man også gå med til de enkelte afgørelser.

En ganske speciel ting, som vi er skeptiske over for, og som også fremgår af udenrigsministerens redegørelse, er, at man kører — kan man næsten sige — en EF-parallelbane, idet man også arbejder med nogle institutioner og med nogle forum, som ikke eksisterer i Romtraktaten. Topmøderne er